

מזכירות החברה

פרוטוקול

ישיבת ועדת משנה לחקר הציונות וההתיישבות מס' 23/2, ירושלים לשכה

ראשית
יום שני, ו' טבת תשפ"ד, 18/12/2023

חברים:

בת שבע שוורץ (נכחה בזום); יזהר הס

חסרים:

ברברה גולדשטיין; דויד בן ציון

משתתפים:

אביתר יצחק הלוי; אופיר עיני; אייל אוסטרינסקי; אילה כהן; אלי כהן; אלירן שמואל-חי; אמיר רוזנבאום; גידי אייזן; גלי סיטון; דורון מרקל; דנית אמיתי; זהבית אמסלם; חיים מנחם; לואיז קוגן; ליאת גאון; מוטי פרידמן; מוריה אברמוביץ; מיכל שגיא חנין; מירב ארגמנד; נסיה גלבר; סבין לוי

סדר יום:

1. דברי פתיחה יו"ר הוועדה
2. אישור פרוטוקול מס 23/1 מיום 28/09/2023
3. עדכון הדרג המקצועי
4. הצעה למבנה ארגוני – דיון, הערות והחלטות
5. ניצול תקציב המל"ק 2023

6. שונות

תמצית דיון והחלטות:

1. דברי פתיחה יו"ר הוועדה

עיקרי הדיון:

יו"ר הוועדה ד"ר יזהר הס:

- פותח את דבריו בהקראת ההחלטה שהתקבלה בוועדה הקודמת בנושא המבנה האירגוני של המכון לחקר הציונות וההתיישבות (המל"ק) ומציין כי לא ברורה לו הנחיצות ביועץ חיצוני לנושא זה.
- מביע את מורת רוחו מההתנהלות בנושא ובלו"ז להכנת המסמך מטעם משא"ן.

2. אישור פרוטוקול מס 23/1 מיום 28/09/2023

עיקרי הדיון:

ועדת המשנה אישרה פה אחד את פרוטוקול הישיבה מס 1-23 מיום 28/9/2023.

מזכירות החברה

3. עדכון הדרג המקצועי

4. הצעה למבנה ארגוני – דיון, הערות והחלטות עיקרי הדיון:

יו"ר הוועדה ד"ר יזהר הס :

• מבקש ממנהל חטיבת משא"ן להציג את המסמך המקצועי /

אמיר רוזנבאום :

• טוען שלא היה עיכוב בהכנת המסמך.

• מדגיש כי אלכס ברבר, הוא יועץ ארגוני שעובד עם קק"ל המון זמן, נמצא כעת בחו"ל. לכן מבקש ממנהל שגיא חנין להציג את העבודה שנעשתה.

מיכל שגיא חנין :

• מציגה את העבודה שנעשתה ואת המסמך ההצעה למבנה ארגוני של המל"ק. מציינת כי קיימת הסכמה בין כולם כי לא מדברים על מכון מחקר אלה על יחידה שמטרתה לקדם מחקרים בנושאי הציונות.

• מציינת שהמל"ק אינו יחידה בפני עצמה אלא חלק מאגף המדען הראשי והוא תחת אחריותו של המדען הראשי.

• מציינת שיחד עם אלכס ברבר, היועץ האירגוני נפגשה עם המדען הראשי ומנהל המל"ק בפועל בשלב הכנת המסמך.

• מציינת את ההמלצה של המסמך המקצועי שבשלב הראשון יהיה למל"ק מבנה ארגוני רזה. יהיה מנהל למל"ק במשרד מלאה שיוכל לגבש את תוכנית העבודה ואת התוכנית העסקית, להוביל מקצועית את המל"ק, לנהל את הוועדה המדעית, לייצר את הקשרים האקדמאים הנדרשים ולייצג את קק"ל אל מול האקדמיה.

• אולם ההמלצה היא שהסיוע יינתן מיחידת המדען הראשי שכאמור אחראית על המל"ק.

יו"ר הוועדה ד"ר יזהר הס :

• מדגיש כי במסמך המדיניות, אותו אימצה ועדת סביבה ומדע זה מכבר מופיע "חקר תולדות קק"ל, חקר ההתיישבות בא"י וחקר הצינונות בתפוצות". כלומר מסמך המדיניות דיבר על כוונה ברורה - המטרה להרחיב את פעילות המכון בהתאם למדיניות זו.

• לדעתו צריך היה לקרוא את מסמך המדיניות ומשם לצאת לדרך לקראת המלצה על מבנה אירגוני. הוא מתרשם שמי שעשה את העבודה הארגונית לא העמיק בהקשר של החלטת המדיניות ולכן לא עשה את מלאכתו כראוי.

• מבקש לקבל הסברים לסעיפים 1 ו 2 במסקנות לגבי פעילות המכון בישראל ובתפוצות, ומבקש לשמוע את העמדה המקצועית של מי שחתום על המסמך. המסקנה על סמך חלק זה של הדוח היא שמי שהכין אותו, לא מכיר את התחום ולא מבחין בין מדיניות לביצוע.

אמיר רוזנבאום :

• מציין שהמסמך הוצג למדען הראשי ומנהל המל"ק בפועל ואם היו להם הערות הם היו צריכים לומר זאת בדיון.

• מציין כי הוא סומך את ידיו על המסמך המקצועי וממליץ את מה שנראה לו כדי להקים ולבסס את המל"ק.

יו"ר הוועדה ד"ר יזהר הס :

• מציין את השינוי בתקצוב המכון מחצי מיליון ₪ ב 2020 ועד 2 מלש"ח ב 2023, זאת בהתאם להחלטת המדיניות.

• מוסיף כי אחד הדברים המועלים בדוח הוא אי המימוש התקציבי. תוהה על כך, כי איך אפשר לעשות

מזכירות החברה

מימוש תקציבי כשיש רק מתנדב? לב העניין כעת הוא להסדיר כטוח אדם קבוע וראוי למלת"ק ואזי לקבל ביצוע תקציבי גבוה בהרבה.

אייל אוסטרניסקי :

• מוסיף שגם בכלל יחידת המדען הראשי יש מחסור בכוח אדם. והנה, מוצע בדו"ח שהוגש להסתמך במלת"ק על סיוע של יחידת המדען הראשי, אבל כאמור ביחידת המדען הראשי יש גידול דרמטי בפעילות ללא התאמה בכוח האדם ולכן, לא ניתן להסתמך על סיוע זה.

יו"ר הוועדה ד"ר יזהר הס :

• מציין כי אותו זה או מקומם. בדיון עד כה דיברנו על התהליך. דיברנו על התוצאה, דיברנו על המסקנה. ניתחנו את כל הדוח הזה לפרטיו ועל כל אחד מהדברים שנגענו בהם ראינו היטב עד כמה הדרך בה צעד הדוח הייתה רעועה .

אלי כהן :

• פונה אל כולם ומבקש לשמור על י ויכוח מהותי וענייני.
• יש פה ויכוח על התפיסה של מה הוא מסמך המדיניות שהוצג ומה העבודה שנעשתה.
• מלין על כך שכותב המסמך המקצועי לא נמצא בישיבה.
• בסופו של יום, מטרת הדיון כאן היא לחבר את הפער שבין המדיניות לבין הכלים הדרושים של הוצאתה מהכוח אל הפועל. מבקש שהדיון יתכנס לכיוון הזה.

ד"ר דורון מרקל :

• מציין כי גם הוא וגם ד"ר מוטי פרידמן מנהל המלת"ק בפועל, העירו הערות רבות למסמך בישיבה שנערכה אחרי שהמסמך כבר הופק.
• מודה באלף תודות לד"ר מוטי פרידמן, שבהתנדבות למעשה עמד בעמדה של מנהל המלת"ק במשך שנים.
• מסביר את המדיניות שנקבעה ואת מהותו של המלת"ק, מדובר במכון שאמור לתמוך בפעילות מחקרית בנושא החשוב של הציונות וההתיישבות.
• מוסיף :

• יש תוכנית עבודה מאושרת ומפורטת בסעיפים ותתי סעיפים שזו בעצם התוכנית העסקית. בשביל לעמוד בתוכנית העבודה הזו צריך כלים דהיינו כוח אדם. כלים אלו לא ניתנו לאורך שנים וכעת הזמן להסדיר זאת.

• ההמלצה להעמיד למלת"ק מנהל מקצועי במשרה מלאה היא המלצה טובה מאוד. זה נאמר גם בפגישה עם מיכל ואלכס. עם זאת, ההמלצה שבה אחר כך, שאותו מנהל מדעי, מקצועי, דוקטור, מומחה, יעמוד לבדו ללא סיוע או שיבקש סיוע מהמדען הראשי – היא המלצה שגויה.
• המבנה הארגוני של יחידת המדען הראשי המופיע בעמוד 8 במסמך להמלצה על מבנה אירגוני של המלת"ק שגוי וחסר, חסר הנושא של שימושי מים וקרקע.
• יתרה מכך גם המבנה הארגוני המאושר, הנכון, נמצא בתת תקינה ובתת איוש. המשימות של המדען הראשי בשנתיים האחרונות רבו וגדלו. השילוב של עליה במשימות עם המחסור בכוח אדם הובילו למצב שיחידת המדען הראשי מצליחה בקושי רב, בהקזת דם, לעמוד במשימות שלה.
• לכן לדעתו, ההמלצה שכתובה כאן, שקבלת השירותים, בנושאי מנהלות, התקשרויות, קשרי האקדמיה והפקת כנסים וארועים תהיה תמיכה מיחידת המדען הראשי זאת המלצה שמכשילה את המלת"ק.

יו"ר הוועדה יזהר הס :

• מחזק ומאשר את דברי המדען .

ד"ר מוטי פרידמן :

• מחזק ומוסיף כי העבודה נעשתה מבלי שישבו איתו בצורה רצינית ומכבדת כמנהל המלת"ק דבר בסיסי לעשות על מנת לקבל מידע.
• מדגיש כי עבודת המכון אינה נמדדת רק במימוש תקציבי וכי המכון תומך, מעודד ויוצר פעילויות שונות שאין שום אינדיקציה לכמות העמל והעבודה שנדרשת להן.

מזכירות החברה

יו"ר הועדה יזהר הס :

- מבקש להודות מקרב לב לד"ר מוטי פרידמן שהחל משנת 2016 מוביל את המלת"ק באופן רציני, עמוק, עם הרבה מאוד מחשבה, תשומת לב ועבודת נשמה.
- מאחל לד"ר מוטי פרידמן עוד המון שנים של מעורבות במכון ומציין שלא היה קורה כלום במכון אלמלא העובדה שד"ר פרידמן לא ויתר, למרות כל הקשיים שהיו בדרך וכי הוא מקווה ומאמין שגם בהמשך דרכו של המכון ימצאו מנהליו את הדרך להנות מתרומתו הייחודית והמבורכת כל כך של ד"ר פרידמן.

החלטה מס' 231540202/1

ועדת המשנה קיימה דיון במסגרתו הוצגה חוות הדעת המקצועית של חטיבת משאבי אנוש למבנה ארגוני של המלת"ק.

1. הועדה מאמצת את המלצות נייר העמדה בנושא המבנה הארגוני, בכפוף לתיקון הבא : תחת מנהל המלת"ק תאוּש משרה קבועה (שאינה זמנית ואינה במיקור חוץ) לכל נושא הסיוע המנהלי. בקביעת רמת

משרה זו, יתחשב הדרג המקצועי באופי ובמגוון התחומים שמשרה זו תידרש לסייע בהן : תוכן, הפקה, לוגיסטיקה, התקשרויות ומינהל כאחד, וזאת על בסיס המדיניות שנקבעה.

2. הועדה מקבלת את ההמלצה בעניין הדרישות מנושא המשרה של מנהל המלת"ק, לרבות מעמד אקדמי, ובכפוף לתיקון והדגשה כי נדרשת היכרות מעמיקה עם עולם המחקר המדעי, ופרט בתחומי המדיניות שהוגדרו על ידי ועדת סביבה ומדע לפעילות המכון.

הצבעה :

אושר פה אחד

5. ניצול תקציב המלת"ק 2023

עיקרי הדיון:

ד"ר דורון מרקל :

- מציג את תוכנית העבודה של המלת"ק הנחלקה לארבעה סעיפים :
 - o פרסומים, ספרים וכתבי עת,
 - o שת"פים, מוסדות מחקר אקדמאיים בנושאי ציונות והתיישבות.
 - o כנסים ואירועים בנושאי תולדות הציונות וארץ ישראל
 - o סיוע בהפעלת המלת"ק.
- התקציב המאושר לשנת 2023, כפי שכבר צוין קודם, היה 2 מיליון לאחר שבעבר הוא היה מיליון.
- בשורה התחתונה, מתוך תקציב מעודכן של 2,329,000 ש"ח יש 211,000 ש"ח דרישות, 1,000,000 ש"ח של הזמנות, 550,000 ש"ח של תשלומים. כלומר הניצול שכולל התחייבויות עומד על קרוב ל 80% ואילו התשלומים בפועל על 24%.

יו"ר הועדה ד"ר יזהר הס :

- מעלה מספר שאלות ברזולציות תתי סעיף – סוכם שכל התשובות לשאלותיו יועברו אליו בהקדם.
- מסכם את הדיון ומבקש כי לקראת הישיבה הבאה אנחנו נדון גם בתקציב.
- מבקש שהלשכה המשפטית תנסח את גבולות המותר והאסור לגבי כניסה לרזולוציות של תתי סעיפי תקציב.

מזכירות החברה

6. שונות

כותב/ת הפרוטוקול: ליאת גאון

טיוטה